

Studije roda OAS novinarstva

Struktura ocene:

40 bodova - usmeni ispit

40 bodova - kolokvijum

20 bodova - kratki eseji, prisustvo, aktivnost na vežbama i predavanjima

Predavanja (dijahronijski pristup) pružaju istorijski pregled relevantnih tekstova za razumevanje (promene) odnosa prema rodu i rodnoj razlici

Vežbe (sinhronijski prostup) tematski obrađujemo različite teme koje su povezane sa pitanjem roda, a relevantne su za disciplinarnu orientaciju studija

Predstiptne obaveze:

VEŽBE

Struktura bodova:

5 eseja, svaki maksimum nosi 4 boda (minimum je 3 eseja urađena), ostali bodovi se raspoređuju za aktivnost na vežbama i predavanjima (Ukupno maksimum 20)

1. 25. februar - Uvodni čas

Plan rada i obaveza, bodovanje

2) 4. mart - Razum i osećajnost: feministička kritika zapadne misli

Platon: *Država* (knj. V, Beograd: BIGZ, 2002, str. 136 do 172, 358 do 362) i *Zakoni* (izbor, Beograd: BIGZ, 1990, str. 152 do 163, 192 do 206, 214 do 215, 228 do 230, 264 do 272, 366 do 367, 374 do 375)

3) 11. mart - Prava građana i prava građanki

“Francuska deklaracija o pravima čoveka i građanina” (str. 1 do 2)

Olimp de Guž: “Povelja o pravima žene i građanke” i “Predlog bračnog ugovora između muškarca i žene” (*Reč* 78/24, 2009, str. 147 do 159)

4) 18. mart - Esencijalizacija roda

Žan Žak Russo: *Emil. Sofija ili žena* (Valjevo: Estetika, 1990, str. 419 do 421, 426 do 436, 459 do 461, 468 do 475, 484 do 490)

Meri Vulstonkraft: *Obrana prava žene* (Beograd: Filip Višnjić, 1994, poglavlja: 1, 4, 5; str. 37 do 44, 81 do 108, 109 do 125)

5) 25. mart - Kritika kapitalističkih institucija: anarhistički feminism

Ema Goldman: *Anarhizam i drugi ogledi* (Beograd: Autonomni ženski centar, poglavlja: “Anarhizam: za šta se on zapravo zalaže”, “Ljubav i brak”, “Žensko pravo glasa”, “Tragedija ženske emancipacije”, str. 8 do 29)

6) 1. april - Kritika kapitalizma: socijalistički feminism

Ćincija Aruca: “Funkcionalizam, determinizam, redukcionizam: feminističko shvatanje društvene reprodukcije i njegova kritika”

Džoana Brener i Nensi Holmstrom: "Savremene socijalističko-feminističke strategije" (U *Feminizam: teorija i praksa*, Beograd: Centar za studije emacipacije, 2017, str. 7 do 73)

7) 8. april - Identitet i zajednica

Ajris Merion Jang: "Gradski život i razlika" (U *Pravednost i politika razlike*, Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, str. 275 do 310)

8) 15. april - Interseksionalnost

Silvija Federiči: "Nadnice protiv kućnog rada" (rod i klasa) (*Gerusija*, 2015, str. 1 do 9)
Milesa Milinković: "Rod i invalidnost" (rod i (dis)ability) (U *Uvod u rodne teorije*, uredile Ivana Milojević i Slobodanka Markov, Novi Sad: Mediterran Publishing, 2011, str. 383 do 396)

9) 22. april - Reprezentacija roda

Lizbet van Zonen: "Nove teme" (*Genero: časopis za feminističku teoriju* Posebno izdanje, 2004, str. 113 do 131)

Matović "Rodna dimenzija novinarske profesije u Srbiji" (*Genero: časopis za feminističku teoriju i studije kulture* 17, 2003, str. 97 do 118)

Matović i Milivojević "Žene i muškarci u vestima: nasleđe nejednakosti" (U *Nasleđe, rod, građanski statutus*, uredile Daša Duhaček i Dragana Popović, Beograd: Fakultet političkih nauka, 2016, str. 133 do 150)

10) 6. maj - Sajberfeminizam: rod i nove tehnologije

Fejt Vajdling "Gde je feminizam u sajberfeminizmu?" (*Genero: časopis za feminističku teoriju* 4-5, 2004, str. 85 do 92)

Ivana Milojević "Kakva nam se budućnost predskazuje: odgovor sajberfeminizma na sajberpatrijarhat" (*Kultura* 124, 2009, str. 15 do 40)

KOLOKVIJUM

Test (redovni i popravni u maju 2019; maksimum 40 bodova)

ISPIT

Usmeni ispit na osnovu obavezne literature (maksimum 40 bodova)

Obavezna literatura:

1. Platon, *Država* (knj. V, Beograd: BIGZ, 2002, str. 136 do 172, 358 do 362)
2. Platon, *Zakoni* (izbor, Beograd: BIGZ, 1990, str. 152 do 163, 192 do 206, 214 do 215, 228 do 230, 264 do 272, 366 do 367, 374 do 375)
3. "Francuska deklaracija o pravima čoveka i građanina" (str. 1 do 2)
4. Olimp de Guž, "Povelja o pravima žene i građanke" i "Predlog bračnog ugovora između muškarca i žene" (*Reč* 78/24, 2009, str. 147 do 159)
5. Žan Žak Ruso: *Emil. Sofija ili žena* (Valjevo: Estetika, 1990, str. 419 do 421, 426 do 436, 459 do 461, 468 do 475, 484 do 490)
6. Meri Vulstonkraft, *Odbрана права žene* (Beograd: Filip Višnjić, 1994, poglavljia: 1, 4, 5; str. 37 do 44, 81 do 108, 109 do 125)

7. Herijet Tejlor Mil i Džon Stjuart Mil, *Rasprave o jednakosti polova* (Beograd: Filip Višnjić, 1995, izbor, "Žensko pravo glasa" i deo iz "Potčinjenosti žena", str. 37 do 60, 61 do 101)
8. Ema Goldman, *Anarhizam i drugi ogledi* (Beograd: Autonomni ženski centar, poglavlja: "Anarhizam: za šta se on zapravo zalaže", "Ljubav i brak", "Žensko pravo glasa", "Tragedija ženske emancipacije", str. 8 do 29)
9. Beti Fridan, "Problem koji nema ime" (*Genero: časopis za feminističku teoriju i studije kulture* 14, 2010, str. 215 do 233)
10. bel huks, "Crnkinje: oblikovanje feminističke teorije" (U *Feministička teorija: od margeine ka centru*, Beograd: Feministička 94, 2006, str. 6 do 16)
11. Kejt Milet, "Teorija politike polova" (*Marksizam u svetu* 8-9, 1981, str. 168 do 184)
12. Suzan Faludi, "Za sve je kriv feminizam" (*Genero: časopis za feminističku teoriju i studije kulture* 13, 2009, str. 219 do 236)
13. Čincija Aruca, "Funkcionalizam, determinizam, redukcionizam: feminističko shvatanje društvene reprodukcije i njegova kritika" (U *Feminizam: teorija i praksa*, Beograd: Centar za studije emacipacije, 2017, str. 7 do 35)
14. Džoana Brener i Nensi Holmstrom, "Savremene socijalističko-feminističke strategije" (U *Feminizam: teorija i praksa*, Beograd: Centar za studije emacipacije, 2017, str. 39 do 73)
15. Ajris Merion Jang, "Gradski život i razlike" (U *Pravednost i politika razlike*, Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, str. 275 do 310)
16. Silvija Federiči, "Nadnice protiv kućnog rada" (rod i klasa) (*Gerusija*, 2015, str. 1 do 9)
17. Lizbet van Zonen: "Nove teme" (*Genero: časopis za feminističku teoriju* Posebno izdanje, 2004, str. 113 do 131)
18. Matović "Rodna dimenzija novinarske profesije u Srbiji" (*Genero: časopis za feminističku teoriju i studije kulture* 17, 2003, str. 97 do 118)
19. Matović i Milivojević "Žene i muškarci u vestima: naslede nejednakosti" (U *Nasleđe, rod, građanski statutus*, uredile Daša Duhaček i Dragana Popović, Beograd: Fakultet političkih nauka, 2016, str. 133 do 150)
20. Fejt Vajdling "Gde je feminizam u sajberfeminizmu?" (*Genero: časopis za feminističku teoriju* 4-5, 2004, str. 85 do 92)
21. Ivana Milojević "Kakva nam se budućnost predskazuje: odgovor sajberfeminizma na sajberpatrijarhat" (*Kultura* 124, 2009, str. 15 do 40)
22. CEDAW, Opšta preporuka br. 19 "Nasilje prema ženama", Opšta preporuka br. 35 "Rodno zasnovano nasilje" (str. 1 do 40)
23. Konvencija Saveta Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (str. 1 do 29)
24. Ksenija Atanasijević, *Etika feminizma* (Beograd, Helsinški odbor za ljudska prava, 2008, odlomci: "Etička podloga feminizma"; "Nekoliko feminističkih razmatranja"; "Razmatranja o feminizmu"; "O emancipaciji žena kod Platona", str. 22 do 31, 82 do 85)
25. Ivana Milojević i Slobodanka Markov, ur. *Uvod u rodne teorije* (Novi Sad: Mediterran Publishing, 2011, odlomci: "Tri talasa feminizma, istorijski i društveni kontekst"; "Klasični liberalni feminism"; "Liberalni feminism u 20. veku"; "Radikalni feminism"; "Marksistički i socijalistički feminism"; "Rod i politika"; "Rod i nasilje"; "Rod i invalidnost"; "Rod i mediji", str. 27 do 37, 85 do 94, 127 do 137, 139 do 152, 153 do 172, 281 do 294, 337 do 346, 383 do 396, 447 do 459)
26. Neda Božinović, *Žensko pitanje u Srbiji u 19. i 20. veku* (Beograd: Feminstička 94 i Žene u Crnom, 1996, izbor: str. 51 do 84, 100 do 170)

Izborna literatura:

Daša Duhaček, *Studije roda: od Deklaracije o pravima žene i građanke do Drugog pola*
(Beograd: Fakultet političkih nauka, 2014)
Katrine Holst, *Šta je feministizam?* (Loznica: Karpos, 2013)